

Handläggare
Patricia Hamberg
Telefon: 0850815024

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2020-03-19

Återinför Fältassistenter i Skarpnäck

Svar på medborgarförslag

Förslag till beslut

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar följande:

1. Förvaltningens förslag till svar godkänns.

Sammanfattning

Skarpnäcks stadsdelsnämnd har mottagit ett medborgarförslag om att återinföra fältassistenter inom stadsdelsområdet. Förvaltningen instämmer att det socialt förebyggande arbetet är viktigt men har valt att prioritera andra insatser för att uppnå trygghet, minska kriminalitet och social utsatthet.

Bakgrund

Vid stadsdelsnämndens sammanträde 2019-12-18 anmäldes ett medborgarförslag om att återinföra fältassistenter inom stadsdelsområdet. Stadsdelsnämnden beslutade att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förebyggande arbete och kultur samt avdelningen för individ- och familjestöd. Ärendet har behandlats i förvaltningsgrupp och pensionärsråd 2020-03-12.

Ärendet

I medborgarförslaget framförs att Skarpnäck är den enda av stadens stadsdelsförvaltningar som inte har fältassistenter, och att dessa inte kan ersättas av områdesvärdarna inom Skarpnäckslyftet. Arbetet inom Skarpnäckslyftet beskrivs som bra, men riktat till en äldre målgrupp och annat uppdrag än den som fältassistenter har. Fältassistenter skulle arbeta med fokus på barn och unga i åldrarna 11-18 år, medan områdesvärdarna inom Skarpnäckslyftet arbetar mot målgruppen 18-27 år. I medborgarförslaget beskrivs fältassistentens arbete som en närvarande vuxen på kvällstid som även finns i skolor och kan hålla i strukturerade lektioner gällande exempelvis våldsprevention, ANDT samt erbjuda kurativa individuella samtal och aktiviteter i grupp riktat till unga.

Synpunkter och förslag

Skarpnäcks stadsdelsområde är ett förhållandevis välmående område, med en etablerad samverkan mellan områdets skolor, fritidsgårdar, polis och civilsamhälle. Det innebär att det finns goda kunskaper om områdets utmaningar och de insatser som behövs på olika nivåer för att uppmärksamma och stödja barn och unga. Kunskaperna som inhämtas genom etablerade samverkansstrukturer ligger därefter till grund för fortsatt utveckling av arbetet i olika former.

Service och insatser till exempelvis barn och unga brukar delas in i olika nivåer som anger intensitet och bredd.

Den universella nivån – Generella insatser som riktar sig till alla inom ett område till exempel i skola eller förskola.

Selektiv nivå – Insatser för grupper och individer där det finns ett begynnande problem.

Indikerad nivå – En nivå som är mer individanpassad och där det finns en omfattande och allvarlig problematik, som kräver biståndsbedömda insatser.

Förvaltningens inriktning

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har sedan flera år ett förstärkt fokus på ett universellt förebyggande arbete i form av flera förebyggande satsningar som riktar sig till föräldrar med barn i olika åldrar. Det förebyggande arbetet och samverkan med flera aktörer är det viktigaste hörnstenarna i förvaltningens arbete. För tio år sedan gjorde förvaltningen och nämnden ett vägval för inriktningen på det förebyggande barn- och ungdomsarbetet. Fortfarande idag följer förvaltningens idé väl stadens strategi 2019-2022 för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet.

Förvaltningen har satsat på att bygga upp en kedja av tidiga förebyggande insatser. Förvaltningen har som en av sju ytterstadsstadsdelar fått stöd från staden och är nu hemvist för en rad olika förebyggande projekt som rör barn, unga och deras föräldrar.

Tanken med inriktningen är och har varit att förflytta resurser från mer selektiv nivå till en universell nivå för att förebygga sociala problem och komma in tidigt genom att identifiera barn och unga men även föräldrar som är behov av stöd. Förvaltningen har fortfarande insatser och åtgärder på selektiv och indikerad nivå men har förstärkt den universella nivån. En del i den omstrukturering som gjordes för tio år sedan var att avveckla fältassistenter och samtidigt utveckla samverkan med föreningsliv, civilsamhället och andra aktörer till exempel bostadssektorn.

Kulturhuset och fritidsgårdsverksamhet

Fritidsgårdar och kulturhus erbjuder en trygg och aktiv fritid för barn och unga, som syftar till att främja delaktighet, samvaro och en meningsfull fritid. Samarbetet med föreningar och civilsamhälle är en viktig faktor i det förebyggande arbetet då de tillsammans med förvaltningens egen verksamhet erbjuder en bredd av aktiviteter och sammanhang för stadsdelsområdets barn och ungdomar.

Barn och unga ges möjlighet till kulturskapande och kulturupplevelser genom mötesplatser, aktiviteter och verksamhet. På skolloven erbjuds en rad olika aktiviteter riktade till barn och unga. Detta sker i egen regi, i samarbete med Kulturskolan, biblioteket och föreningslivet. Kulturhuset är öppet alla dagar i veckan utom fredagar och utgör en öppen mötesplats för alla.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning
Avdelningen för förebyggande arbete och kultur

Björkhagsplan 6
Box 5117
121 17 Johanneshov
Växel 08-508 150 00
Fax 08-508 15 099
skarpnack@stockholm.se
stockholm.se

Inom stadsdelsområdet finns tre fritidsgårdar, Björkhagen, Bagarmossen och Skarpnäcksfältet. I Björkhagen har verksamheten öppet 3-4 kvällar per vecka. I Bagarmossen och Skarpnäck är det

öppet fyra kvällar per vecka. I Bagarmossen och Skarpnäck erbjuds åldersgruppen 11-12 åringar även After school, fyra eftermiddagar i veckan. Syftet med den verksamheten är att fånga upp unga i åldersgruppen som inte går på fritidsklubb. Verksamheten erbjuder organiserade och fasta aktiviteter. Fritidsgårdarnas medarbetare har utvecklat sitt arbete inom området våldsprevention i syfte att arbeta förebyggande med barn och unga när det gäller våld, normkritik och jämställdhet. Arbetet har förstärkts genom utbildning och flerårig handledning. Av resursmässiga skäl har verksamheten de senaste tre åren minskat öppethållandet i Bagarmossen och Skarpnäck, från sex kvällar till fyra. Det har också påverkat besökarantalet, men fortfarande är fritidsgårdarna välbesökta.

År	Björkhagen	Bagishuset	Skarpnäck
2018	1296	6054	6246
2019	1295	3513	5045

Föreningar och civilsamhälle

Under 2020 är det åtta föreningar som är inriktade på barn- och ungdomsverksamhet som ansökt om föreningsbidrag. Föreningarnas bredd är ett viktigt komplement till förvaltningens arbete vad gäller att erbjuda barn och unga en meningsfull och aktiv fritid. Under 2019 utvecklades samarbetet med föreningar som innebar att de hade ett visst öppethållande i Skarpaby- och Brödkavelns parklekar. Under 2020 utvecklas det arbetet bland annat genom ett idéburet offentligt partnerskap tillsammans med Miljöverkstan som håller öppet i Skarpaby parklek, måndag- torsdag eftermiddag varje vecka. Även Brödkavels parklek kommer att ha ett visst öppethållande med hjälp av föreningslivet.

Föräldraskapsstöd

Som en del i det trygghetsskapande arbetet satsar förvaltningen på att erbjuda föräldrar med barn i olika åldrar föräldraskapsstöd både enskilt och i grupp form.

Skarpnäckslyftet

År 2009/2010 fattade stadsdelsnämnden beslut om att avveckla fältassistenter och i stället påbörja samarbete med Stiftelsen på rätt väg, Stockholmshem, Svenska bostäder och polisen. Beslutet utgjorde grunden för arbetet med områdesvärdar i Bagarmossen och Skarpnäck. Idag är Skarpnäckslyftet en etablerad samverkansform som kompletteras utifrån förändrade omvärldsfaktorer och behov, som exempel så ingår nu även representanter från MTR och mobila ordningsvakter i samverkansforumet. Samarbetet med Stiftelsen på

rätt väg och områdesvärdarna är en viktig del i förvaltningens trygghetsskapande- och förebyggande arbete. Områdesvärdarna kan identifiera behov av insatser eller aktiviteter som rör unga, som fritidsgårdarna eller andra samverkansparter tar vidare inom respektive organisation. Behov av åtgärder lyfts inom ramen för Skarpnäckslyftets möten och resulterar i samhandling av representanter från forumet.

Skolsociala team

Skolsociala teamet har funnits som projekt inom förvaltningen sedan 2013 och finansieras genom projektmedel från socialförvaltningen. Insatsen riktar sig till barn från skolans år 4, som har en problematisk skolfrånvaro. Det är skolorna som identifierar barn och ger skolsociala teamet uppdrag. De barn som fått insatsen under 2019 har i cirka 50 procent av fallen förbättrat sin skolnärvaro. Det har oftast inneburit ett specialanpassat schema som barnet följer med stöd av teamet och föräldrar. Antalet barn som aktualiserats under 2019 har ökat jämfört med 2018. Inför varje år sker ett ansökningsförfarande och inför 2020 beviljades förvaltningen 2 mkr. Totalt fördelades 12 mkr på de sju ytterstadsstadsdelarna. Teamet omfattar tre familjebehandlare som arbetar nära skolornas elevhälsoteam och de föräldrar vars barn har aktualiserats för insatsen.

Sociala insatsgrupper

Sociala insatsgrupper är en etablerad insats för unga och unga vuxna som är på väg in i kriminalitet eller behöver stöd i att komma ur en kriminell livsstil. Satsningen har funnits inom förvaltningen sedan år 2015. Socialförvaltningen fördelar utvecklingsmedel utifrån ett ansökningsförfarande och Skarpnäck beviljades medel för år 2020 med 2,4 mkr. Insatsen är numera till stor del biståndsbedömd insats och har utvecklats till att gå från en selektiv nivå utan biståndsbeslut till en insats mer och mer på indikerad nivå. Skälet är att det genom åren har visat sig att de individer som aktualiserats ofta behöver andra typer av biståndsbedömda insatser som socialtjänsten kan erbjuda. Arbetet inom sociala insatsgrupper innebär också att arbetet hela tiden utvecklas utifrån aktuella individers behov. Det har nu bland annat lett till medarbetarna inom sociala insatsgruppen utvecklar arbetssätt och nya samverkansformer för att möta unga brottsutsatta. Det som man har iakttagit inom arbetsgruppen är att unga brottsutsatta även ibland är brottsutövare.

Förslag

Förvaltningen har i nuläget ingen avsikt att återinföra fältassistenter utan bedömer att det förebyggande arbetet som finns och den samverkan som är etablerad är välfungerande.

Flera av de förebyggande verksamheterna har i nuläget inte en långsiktig finansiering. Förvaltningen har därför inte möjlighet att ytterligare utöka det förebyggande arbetet.

Maria Mathiasson Laxvik
Stadsdelsdirektör

Karin Aleberg-Lövgren
Avdelningschef

Bilagor

1. Medborgarförslaget

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Mathiasson Laxvik, Stadsdelsdirektör	2020-03-04
Karin Aleberg-Lövgren, Avdelningschef	2020-03-04